

TÌM HIỂU VỀ NGÀY TẾT TRUNG THU HÀN QUỐC CHUSEOK SO SÁNH VỚI TẾT TRUNG THU VIỆT NAM

RESEARCH ON KOREA'S MID-AUTUMN FESTIVAL (CHUSEOK) COMPARE IT WITH VIETNAM'S MID-AUTUMN FESTIVAL

Nguyễn Thị Giang¹, Đặng Thị Huyền Trang¹,
Nguyễn Thị Ngọc Bích^{2,*}

TÓM TẮT

Nghiên cứu này nhằm mục đích cung cấp những thông tin cần thiết về ngày Tết Trung thu (Chuseok) ở Hàn Quốc, đồng thời bài nghiên cứu cũng so sánh Tết Chuseok Hàn Quốc với Tết Trung thu ở Việt Nam và từ đó giúp mọi người có cái nhìn tổng thể, khách quan nhất về văn hóa của ngày lễ này ở hai đất nước.

Từ khóa: Tết trung thu Hàn Quốc Chuseok, so sánh, tết Trung thu Việt Nam.

ABSTRACT

The purpose of this research is to provide people with a huge of important information about the Korean Mid-Autumn Festival (Chuseok). Moreover, this research also give comparison between Chuseok in Korea and Mid-Autumn Festival in Vietnam for people in order to make sense about traditional culture in these countries.

Keywords: Korean Mid-Autumn Festival (Chuseok), compare, Vietnam Mid-Autumn Festival.

¹Lớp ĐH Ngôn ngữ Hàn Quốc 01 - K13, Khoa Ngoại ngữ, Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội

²Khoa Ngoại ngữ, Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội

*Email: sapphirekrvn@hanmail.net

1. GIỚI THIỆU

Lễ tết và lễ hội là nét văn hóa đặc trưng của mỗi quốc gia, mỗi dân tộc. Cũng như Việt Nam, Hàn Quốc là một trong số đất nước có nhiều truyền thống văn hóa được bảo tồn và lưu lại cho đến ngày nay qua các ngày lễ tết, lễ hội. Trong đó có ngày tết trung thu Chuseok. Đây là ngày lễ lớn thứ 2 của Hàn Quốc (chỉ sau Tết Nguyên Đán), là dịp lễ vui chơi cho tất cả các mọi người từ già cho đến trẻ.

Hơn nữa, như mọi người đã biết, ngôn ngữ và văn hóa luôn có một sợi dây liên kết với nhau. Việc tìm hiểu văn hóa là trách nhiệm song song không thể tách rời đối với sinh viên theo học ngành ngôn ngữ Hàn Quốc. Cũng chính vì thế nghiên cứu này được ra đời giúp cho mọi người có cái nhìn sâu hơn về tết Trung thu Hàn Quốc và thông qua đó có thể so sánh, đối chiếu với với tết trung thu Việt Nam, đây là hai đất nước mang nhiều nét văn hóa tương đồng.

2. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

Nghiên cứu đề cập đến nguồn gốc, ý nghĩa, lịch sử của Chuseok Hàn Quốc, các hoạt động diễn ra trong ngày lễ, so

sánh tết trung thu của Hàn Quốc và Tết Trung thu của Việt Nam. Nghiên cứu dựa trên thu thập, thống kê, phân tích và kết luận thông tin, nguồn tư liệu đã công bố; nguồn tài liệu liên quan được tìm hiểu và phân tích trước và trong quá trình nghiên cứu, có sử dụng tài liệu tham khảo sách, báo, tạp chí, Internet...

Sau khi nhóm tác giả tổng hợp, phân tích tài liệu về Tết trung thu Hàn Quốc Chuseok và Tết trung thu Việt Nam đã tìm ra điểm giống và khác nhau giữa hai ngày lễ này. Cụ thể như phân tích dưới đây:

2.1. Điểm giống nhau và khác nhau về nguồn gốc của Chuseok Hàn Quốc và tết Trung thu Việt Nam

Giống nhau: Hàn Quốc và Việt Nam đều chịu ảnh hưởng của văn hoá Trung Quốc và Nho giáo từ xa xưa nên cả hai nước đều đón tết Trung thu vào ngày rằm tháng 8 Âm lịch hàng năm.

Khác nhau: Mùa Thu - mùa của thu hoạch, đó cũng là thời điểm để tạ ơn thần linh, tổ tiên đã cho mùa màng bội thu, mưa thuận gió hòa nên hai đất nước đã tổ chức lễ hội có tên gọi là Tết trung thu. Tuy nhiên, do hai quốc gia có vị trí địa lý cũng như lịch sử và hoàn cảnh, ý niệm khác nhau nên dẫn đến có sự khác biệt về nguồn gốc xuất phát của Tết trung thu. Cụ thể có sự khác biệt về thời đại diễn ra có thể hiện qua các tư liệu được truyền lại, giả thuyết.

2.2. Điểm giống nhau và khác nhau về ý nghĩa của Chuseok Hàn Quốc và tết Trung thu Việt Nam

Giống nhau: Tháng 8 là thời điểm thu hoạch vụ hè chính vì vậy ngày trăng tròn 15 tháng 8 Âm lịch được chọn là ngày lễ Trung thu của cả hai nước với ý nghĩa tạ ơn tổ tiên đã phù hộ cho mùa màng bội thu. Ngoài ra, Tết trung thu còn là dịp để người ta ngắm trăng, tiên đoán mùa màng và vận mệnh quốc gia.

Khác nhau: Ở Việt Nam, tết Trung thu bắt nguồn từ nền văn minh lúa nước khi tiết trời vào thời kì mát mẻ. Tết Trung thu được tổ chức thời điểm này để cúng tổ tiên và mừng mùa màng bội thu. Sau này tết Trung thu được chuyển dần thành ngày tết Thiếu nhi. Tuy vậy, ở Việt Nam ngày tết này không được công nhận là ngày lễ chính thức, học sinh, người đi làm không được nghỉ.

Ở Hàn Quốc, tết Trung thu được gọi là Chuseok, với ý nghĩa chỉ đêm trăng rằm đẹp nhất vào tháng 8 âm lịch hàng năm. Người Hàn có câu "Nông dân tháng 5, thần tiên tháng 8" (5월 농부 8월 신선), ý chỉ vào tháng 5, người nông dân phải vất vả, bận rộn chăm sóc mùa màng nhưng khi đến tháng 8, vào giai đoạn thu hoạch thì có thể rảnh rang nghỉ ngơi như thần tiên. Người Hàn Quốc cho đến tận ngày nay vẫn coi đây là dịp lễ tạ ơn tổ tiên đã giúp họ có được mùa màng no đủ và cầu mong cho mùa màng năm sau bội thu. Bên cạnh đó, Chuseok cũng được coi là Tết đoàn viên và được công nhận là ngày lễ chính thức của quốc gia. Người dân Hàn Quốc thường được nghỉ 3 ngày để về quê và quây quần cùng gia đình. Đây là dịp lễ lớn thứ 2 sau Tết âm lịch. Nếu ở Hàn vào dịp Chuseok, bạn sẽ thấy hầu như các hàng quán đều sẽ đóng cửa. Ngày trước Chuseok sẽ có những hàng xe dài nối nhau rời các thành phố lớn để về với gia đình.

2.3. Điểm giống nhau và khác nhau về nghi lễ giữa tết Chuseok Hàn Quốc và tết Trung thu Việt Nam

Giống nhau: Lễ Chuseok Hàn Quốc và Trung thu Việt Nam đều được tổ chức vào tháng 8 - thời điểm thu hoạch vụ hè chính vì vậy ở cả hai nước đều chuẩn bị những mâm lễ thịnh soạn, đầy đủ; đồ lễ đều được chuẩn bị từ những sản vật tươi ngon vừa mới thu hoạch với mong muốn thể hiện tấm lòng thành cảm tạ đối với tổ tiên đã cho một mùa màng bội thu.

Khác nhau: Đối với người dân Hàn Quốc, Trung thu là một trong ba ngày lễ lớn nhất trong năm. Vào dịp này, người Hàn Quốc thực hiện cúng lễ ở cả mộ và tại nhà. Đầu tiên, những người trong gia đình sẽ ra mộ dọn cỏ và cúng bái phần mộ của tổ tiên, dọn dẹp và cắt tỉa cỏ dại khu vực xung quanh mộ và thực hiện lễ cúng tại mộ. Sau khi thực hiện xong lễ cúng tại mộ, người dân Hàn Quốc sẽ di chuyển về nhà và thực hiện nghi lễ tại gia. Trên mâm lễ cúng của người Hàn Quốc thường cố định cả món mặn và món ngọt. Món mặn thường bao gồm cá khô, canh khoai môn,... và món ngọt thường bao gồm hoa quả như lê, táo...

Khác với Hàn Quốc, người Việt Nam không tảo mộ vào ngày tết Trung thu mà chỉ cúng lễ tại gia. Và trên mâm lễ chỉ bao gồm đồ ngọt như các loại bánh, đặc biệt là bánh Trung thu, kẹo và hoa quả như bưởi, chuối, táo...

2.4. Điểm giống nhau và khác nhau về món ăn giữa tết Chuseok Hàn Quốc và tết Trung thu Việt Nam

Giống nhau: Trong dịp tết Trung thu ở cả Việt Nam và Hàn Quốc đều có cúng đồ ngọt. Những sản vật này đều là những loại hoa quả tươi ngon mới được thu hoạch được người dân Việt Nam chọn lựa kĩ càng dâng lên tổ tiên thể hiện lòng thành kính cảm tạ cho mùa màng bội thu.

Ở cả hai nước đều có những món ăn rất đặc trưng cho dịp này. Ví dụ như ở Hàn Quốc, người Hàn Quốc thường ăn bánh Songpyeon trong dịp Trung thu; còn ở Việt Nam không thể không nhắc đến bánh Trung thu - loại bánh tượng trưng cho Trung thu Việt Nam.

Khác nhau: Vào dịp tết Trung thu Chuseok, người Hàn Quốc thường cúng cả đồ mặn và đồ ngọt. Sau khi cúng xong, cả gia đình sẽ ăn những món ăn đã cúng đó như canh khoai sọ, cá khô cùng với một loại rượu đặc trưng là rượu trắng (baekjae).

Còn ở Việt Nam, với quan niệm tết trung thu là tết đoàn viên, người Việt Nam không cúng đồ mặn mà chỉ làm những bữa cơm thân mật với sự góp mặt của các thành viên trong gia đình. Sau khi ăn xong, sẽ tổ chức bày cỗ với bánh trung thu, hoa quả đã chuẩn bị chu đáo, sau đó sẽ cùng nhau nói chuyện, ngắm trăng. Cuối cùng thì phá cỗ và ăn những món ăn đã bày lên.

2.5. Điểm giống nhau và khác nhau về trò chơi trong tết Chuseok Hàn Quốc và tết Trung thu Việt Nam

Giống nhau: Ở cả Hàn Quốc và Việt Nam, mọi người đều hào hứng tham gia vào các sự kiện, hoạt động trong ngày tết Trung thu, thông qua các hoạt động đó giúp cho gắn kết tình làng nghĩa xóm và tình cảm gia đình.

Khác nhau: Ở Việt Nam, với quan niệm tết trung thu là tết dành cho thiếu nhi nên tất cả các sự kiện thường lấy trẻ em làm trung tâm. Vào dịp này, trẻ em nhận quà từ người thân (thường là đèn ông sao, mặt nạ, đèn kéo quân...), cùng nhau rước đèn, ngắm trăng và "phá cỗ".

Nếu như Tết Trung Thu ở Việt Nam chỉ chủ yếu dành cho thiếu nhi, thì lễ Chuseok ở Hàn Quốc là dịp lễ dành cho tất cả mọi người vì vậy tất cả mọi người đều tham gia vào các trò chơi, sự kiện ngày tết mà không phân biệt già - trẻ, trai - gái.

Tìm hiểu về tết Trung thu Hàn Quốc Chuseok và so sánh với tết Trung thu Việt Nam tuy không hoàn toàn chi tiết và đầy đủ nhưng đã giúp cho chúng ta hiểu thêm về một ngày lễ trọng đại của Hàn Quốc, hiểu thêm về tâm nguyện của những người dân Hàn Quốc được gửi gắm qua lễ hội tạ ơn đặc biệt này. Ngoài ra, còn cho chúng ta biết thêm giữa hai đất nước có mối quan hệ hữu nghị đặc biệt này có tồn tại những điểm giống và khác nhau nào trong ngày tết thiêng liêng của cả hai dân tộc.

Văn hóa và ngôn ngữ luôn có mối quan hệ mật thiết với nhau. Văn hóa được phản ánh trong ngôn ngữ. Thông qua việc nghiên cứu về tết trung thu Hàn Quốc Chuseok cũng giúp nhóm hiểu biết về văn hóa Hàn Quốc, phục vụ cho việc học tiếng Hàn của nhóm hiện nay. Nhóm tác giả mong rằng thông qua nghiên cứu này sẽ có thể mang lại hiệu quả học tập rất tích cực và hiệu quả cho sinh viên ngành Ngôn ngữ và Văn hóa Hàn Quốc. Đó cũng chính là mục đích cuối cùng mà nhóm tác giả muốn đạt được thông qua nghiên cứu này.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Nguyễn Thị Hải Yến, 2007. *Văn hóa du lịch châu Á - Hàn Quốc*. NXB Thế giới.
- [2]. 고려대학교 한국어교육센터 (2008), 재미있는 한국어 3, 고려대학교출판문화원.
- [3]. 서울대학교 (2013), 서울대 한국어 2A, 투판즈.
- [4]. 연세대학교 (2018), 연세한국어 4, 연세대학교출판문화원.
- [5]. 고려대학교 한국어교육센터 (2008), 재미있는 한국어 4, 고려대학교출판문화원.
- [6]. <https://ko.wikipedia.org/wiki/%EC%B6%94%EC%84%9D>
- [7]. <https://namu.wiki/w/%EC%B6%94%EC%84%9D>
- [8]. <http://encykorea.aks.ac.kr/Contents/Item/E0057862>
- [9]. https://vi.wikipedia.org/wiki/T%E1%BA%Bft_Trung_thu
- [10]. <https://thongtinhanquoc.com/tet-trung-thu>
- [12]. <https://folkency.nfm.go.kr/kr/topic/detail/5060>
- [13]. <https://korea.net.vn/ngay-tet-trung-thu-o-han-quoc.htm>